

ఆ క ర్ష ణ

ఆ కాలేజీలోకల్లా రేణుకది గొప్ప అందం. ఆమెను చూడని కళ్ళు కళ్ళు కావనీ, ఆమె నడచిన తోవలో నడవని కాళ్ళు కాళ్ళు కావనీ, ఆమె పీల్చి వదలిన గాలివల్లనే ఇన్ని పరిమళాలు గాలికి ఉండటం సంభవించిందనీ, మిగతా విద్యార్థులు మనఃపూర్వకంగా నమ్మారు. ఇంతేకాదు. స్పష్టిలో అంద వికారులుండటానికి కారణ మేమిటోనని బుర్ర బ్రద్దలు కొట్టుకునేవాళ్ళకు, ఆమెను చూడంగానే సమస్య ఇట్టే తేలిపోయింది. భగవంతుడు తన సౌందర్య తృప్తిసంతా ఆమెలో నిక్షిప్తీకరించటంవల్ల మిగతా వారిని, అందంగా చేదా మన్నా వీలు లేకుండా పోయిందట. ఈ సంవత్సరం ఆంధ్రదేశంలోకల్లా తక్కువమంది విద్యార్థులు పాసయింది ఈ కాలేజీయే కావటానికి కారణం, రేణుకను చూస్తూ, విద్యార్థులు పాఠములు వినకపోవటమేనని తేలింది. మానవ జన్మ ఎత్తటం నిరర్థకమని విలపించే యువకులు కొంతమంది, ఆమెను చూడం గానే, దృక్పథం మార్చుకున్నారు. తమ కళ్ళు, ఈ నాడు ఈమెను చూడటం వల్ల సార్థకమయినాయిగానీ, లేకపోతే ఆవి వొట్టి గాజు కుప్పెలేనని కూడా కొందరు నమ్మారు.

అయితే ఒక్క కళ్ళు మాత్రమే సార్థకం కావటం వాళ్లకు అసలు తృప్తిగా వుంది. చూడటంవల్ల కళ్ళు, ఆమె గదిలోకి నడవటంవల్ల కాళ్ళు, ఆమెను తాకుటవల్ల వొళ్ళు, మానవజన్మ—అందులో పురుషజన్మ ఎత్తినందుకు కృతార్థత పొందాలని చాలామంది అనుకున్నారు, అనుకొంటున్నారు. ఆమె అందం వెట్టే కలవరంవల్ల విద్యార్థులు చెడిపోతున్నారని తెలిసికూడా లెక్కరల్ల ఆమెను “ఒద్దు” అనలేకపోవటానికి కారణం, ఆమెవల్ల తమ రక్తం కూడా కలవరపడి, ఇంటిదగ్గర ముందుగదుల్లో అణగారిన భార్యలు, వీనాడు అట్లాంటి కలవరం, తమలో కలిగించరు గనక, అటువంటి “పాపపు కలవరం” ఎంతో హాయిని, ఔన్నత్యాన్ని జన్మకు కలిగించి, వీనాడూ ఇటువంటి మధుర వేద నను ఎరగక పోవటం వల్లనేనని తేలిపోయింది.

ఒకనాడు తెలుగు లెక్కరారు గారు ఏదో ప్రబంధాన్ని గురించి చెబుతూ మధ్యలో "రాధికా సాంత్వనం" లంకించుకుని "ఎటు తాళనున్న వో ఈతన్ని లేదోడల్ చాణూరహారు మారుసాధనలకు?" అనే పద్యం ఆమెవేపు చూస్తూ, తనే కృష్ణుడైనట్టు భావించుకుని పీరియడ్ మొత్తం గడిచేశాడు.

రేణుక ఆ కాలేజీకి గొప్ప వరమయింది. ఆమె రాని రోజు ఆ కాలేజీ అందమే ఉండదు. విద్యార్థులకు ఏమీ తోచదు. లెక్కరారు పాఠాలు చెప్పటం ఏదో కలవరింతగా ఉంటుంది. పురుషలోకం ఈ విధంగా ఆమెకు దాసోహం కాగా, మిగతా స్త్రీ విద్యార్థినులు ఆమెకు శత్రువులయినారు. ఆమె ముందు తమను గుర్తించేవాళ్ళే లేక, వాళ్లు మానసికంగా, దైహికంగా చాలా బాధలు పడుతున్నారు. ఏ పురుష విద్యార్థి తమవేపు చూడడు, పలకరించడు, నవ్వుడు తాము కావాలని ఎంత రాచుకుపోయినా వాళ్లు తొలిగిపోతున్నారు. ఒకనాడు, అందరి దృష్టి తమవైపు తిప్పుకోవాలని, తతిమ్మా విద్యార్థినులందరూ, చాలా నాజూనుగా తయారై వచ్చారు. బజారు మనుషులు వాళ్ళ అందం చూడటంతప్ప, కాలేజీకి సంబంధించిన వాళ్ళెవరూ వీళ్ళవేపు, మొఖమైనా తిప్పలేదు. ఆ అవమానం భరించటం ఎంతో దుర్భరంగా ఉంది వాళ్లకు.

రేణుకకు యీ సంగతి తెలుసు, తన అందానికి ఎంతో గర్వపడేది. అంతా తనవేపు చూస్తున్నప్పటికీ తను ఎవరివేపూ చూడదు. ఒక్క రోజున కూడా ఆమె టాయిలెట్ కాకుండా స్కూలుకు రాదు. ఆమెకు డబ్బు కూడా ఉంది. అట్లాగని ఏ కారుమీదనో, జట్కా మీదనో రాదు. ఆ విధంగా వచ్చినందువల్ల తనను చూడటం అందరికీ సాధ్యంకాదు. తన ఆరాధకుల సంఖ్య తరగకపోవచ్చు. గానీ, పెరగదు. ఇది ఏ మాత్రం రేణుకకు ఇష్టంలేదు. తనను చూచి వెయ్యలెత్తే జనం, రోజు రోజుకూ, ఆమెకు పెరగాలి.

ఇదివరకు ఎక్కడో గదిలో ఉండేది. హోటల్ నుంచి క్యారియర్ భోజనం. ఆ వీధికి విద్యార్థుల రాకపోకలు ఎక్కువయినందువల్ల వాళ్ళ ఈలలు, కేకలు భరించలేక హాస్టలులోకి బస మార్చుకుంది. ఆ హాస్టలు కేవలం ఆడపిల్లలకు ప్రత్యేకం. ఆమె అసలు ఎవరివేపూ చూడదు. ఒకవేళ చూసిందో, వాడు ఆ రోజున మిగతా స్నేహితుల ఖర్చులన్నీ భరించాలని, వాళ్ళలో వాళ్ళే నియమం ఏర్పరుచుకున్నారు; అంత అదృష్టం పట్టినందుకు

వాడికి. ఆమె రోజు రోజూ కొత్త కొత్తలుగా అలంకరించుకుని వస్తుంది. ఆమె అలంకారం చూస్తే కేవలం యువకుల్ని ఈ విధంగా పురికొల్పి బాధం చటమే ఆమె కానందమేమో ననిపిస్తుంది.

ఆమెకు తెలుసు, తనను గురించి ఎవరెవరు ఎటువంటి పాట్లు పడేదీను. ఆమెకు కూడా వాళ్ళ ఉత్సాహాన్ని బొత్తిగా పొందుచెయ్య బుద్ధిగాక అప్పుడప్పుడు నవ్వుతుంది. రాచుకుంటూ పోతుంది. ఎవరో ఏదో కావాలన్నట్లు కాసేపు అపేక్షగా చూసి, చప్పున తలవంచుకుని చకచకా నడుస్తుంది. కొంత దూరం పోయి, మళ్ళా వెనక్కు చూసి ఆగి, తిరిగి వెడుతుంది. ఇక వారం రోజులవరకూ ఆ దౌర్భాగ్యుని పాట్లు వర్ణనాతీతం. చీకట్లో వానలో, మంచులో, సిగరెట్లు కాలస్తూ, ప్రతి చిన్న చప్పుడుకూ, ఆమేమోనవి ఉలిక్కిపడుతూ, హాస్టలు చుట్టూ పడేగాపులు కాయటం తప్పదు.

ఈ విధంగా రేణుక ఆ కాలేజీ సామ్రాజ్యాన్ని సౌందర్య పరంగా ఏకచ్ఛత్రాధిపత్యంగా పరిపాలిస్తున్నది. అయితే ఆమె పాలనలోకి రానివాడు, ఆమెవేపే చూడనివాడు, ఆమెను గురించి ఏ క్షణమూ, తలవనివాడు, కనీసం తలచనట్లు కనిపించేవాడు, ఒకడున్నాడని రేణుక కొంత కాలానికి గానీ కనిపెట్టలేకపోయింది. అది తెలుసుకున్న నాడు, ఆమె పొందిన బాధ చెప్పటానికి వీలుపడనిది. ఇంతకాలమూ, తను యే అడ్డమూ లేకుండా, మొత్తం కాలేజీని తనవెంట, పొదచిన్తాలవెంట, చూపులవెంట, నల్లజుట్టు నొక్కులవెంట, తిప్పుకోగలిగింది. కాని, వోడిపోయింది. పురుష లోకమంతా తన నవ్వుకోసం కంటి చివర చూపుకోసం, చిన్ని పెదిమల కదలిక కోసం, కలలుగని, తపస్సులు చేస్తుంటే, వీడు, ఈ గోపాలం, తనంటే లక్ష్యమే లేనట్లు, ఏదో మామూలు వస్తువయినట్లు భావించటం ఎంత అవమానం!

తెల్లవారి చూసింది అతన్ని, తన సౌందర్య విముఖుణ్ణి. తన క్లాసే! మనిషి మంచివాడే. బీదతనంగా ఉంటాడు. పుస్తకం చాటు చేసుకుని చాలా సేపు అతన్ని చూసింది. గోపాలం కూడా ఒకటి రెండుసార్లు ఆమెవేపు చూసి, ముఖం తప్పించాడు. ఆమె అటువేపు చూస్తున్నప్పుడు, ఆ చూపులు గోపాలానివని ఎవ్వరూ అనుకోలేదు. గోపాలం ప్రక్కనే ఉన్న యింకో ఎర్ర, బొద్దు, సిల్కు గుడ్డల యువకుణ్ణు నుకున్నారు. ఆ రోజు ఆ క్లాసు మొత్తం సాదర ఖర్చు ఆ దౌర్భాగ్యుడు భరించుకోవలసి వచ్చింది.

ఆ గోజు మొదలు ఆమె విలయన ప్రతిసారి, గోపాలంను చూడ
సాగింది. కాని అతను చూడడు. పోనీ భయంవల్ల నేమోనని సరిపెట్టుకోవా
లనుకుందిగాని, అతనికంటే అధమాధములు కూడా ఆమెపట్ల అమిత దైర్యాన్ని
ప్రదర్శిస్తున్నప్పుడు, కేవలం అతనొక్కడే భయపడటం దేనికి? పోనీ అంత
తెగింపుగా తనవేపు చూడకపోతే మానె, కనీసం తను చూచినందుకు ఏదో
విధంగా కృతజ్ఞత చూపవచ్చు గదా! అది కూడా గోపాలం చెయ్యడేం?
అతని నుండి ఏ విధమయిన రెస్పాన్సు రాకపోవటం ఆమెకు అవమానంగా
ఉంది. ఇంతమందిని తనవెంట తిప్పనేర్చిన ఆమెకు, తనో గొప్ప ప్రాబల్యము
అయ్యాడు.

ఇంకోసారి రేణుక అతన్ని రాచుకుని పోయింది. కొంతదూరం వెళ్ళి,
ఫలితం కోసం వెనక్కు ఆగి చూసింది. గోపాలం మామూలుగా తలొంచు
కుని వస్తున్నాడు. చివరికి తలెత్తి ఆమెను చూడనయినా తేదు. వెనక విద్యా
ర్థులు మాత్రం, గుస గుసలుపడి, అతన్ని చుట్టుముట్టి అభినందించటం చూసి,
ఆమె కోపంగా, చరచరా, హాష్టలుకేసి నడవసాగింది.

ఆ వేళ ఆమె మనస్సు చికాకుగా వుంది. ఏ మాత్రమూ, చెలింపక,
కొండ శిఖరంవలె, గంభీరంగా చరించే అతని ప్రవర్తన, ఆమెలో ద్వేషాన్ని
రగుల్కొల్పుతోంది. ఒకవేళ అతను జడుడేమో? సౌందర్యాంధుడేమో?
అందాన్ని, అనుభవంలోకి తీసుకోగల సౌమమార్యతను అతను కోల్పోయా
డేమో? రేణుకకు నవ్వొచ్చింది. ఇదే నిజమయితే యింతకంటే పరిహాసా
స్పదమయిన విషయం ఏముంది వేరే? అటువంటి శిలకోసమా తను ఆందోళన
పడటం? ప్రాణి ఏ సెన్సుకయినా రెస్పాన్సు యివ్వగలుగుతుంది. నిర్జీవాలు
ఏమిస్తాయి? ఆమె దృష్టిలో గోపాలం నిర్జీవి. పాషాణం. జడుడు. సౌంద
ర్యాంధుడు. ఇంక ఆమె అతన్ని తన గిరిలోకి తీసుకునే ప్రయత్నం విరమిం
చింది, అతన్ని శ్రీ సౌందర్య విముఖుణ్ణిగా తలచి.

కానీకాదు. ఆమె తప్పుగా ఊహించింది. ఇంకోనాడు ఆమె ఏవో
గుస గుసలకు అటు చూడవలసి వచ్చింది. గోపాలం ఆ సన్న — పిల్లతో,
నవ్వుతూ మెల్లగా మాట్లాడుతున్నాడు. తనవేపు అతను, అంత సంతోష
మయిన ముఖంతోనూ, తిరగాలని, ఆమె చిన్న దగ్గు దగ్గింది. కావాలని పుస్త
కాలు, పెద్ద చప్పుడుతో క్రిందకు మార్చింది. అతను ఒక క్షణం ఇటు తిరిగి,
ముఖం చివ్చించి, చప్పున నవ్వుతూ, మళ్ళీ సరోజినివేపు మళ్ళాడు. అప్పటి

కేంకా లెక్కరర్ క్లాసుకు రాలేదు. ఆమెకు నడివీధిలో గుడ్డలు లేకుండా నిలబెట్టినట్లయింది. పాఠాలు ఏమి జరిగినయ్యో ఆమెకు తెలీదు. అవసరం కూడా లేదేమో? అతను యింత... చూడక — ఆ సరోజిని నేపు చూడటం... ఇదే మరొకరయితే, తన దయాలేశం కోసం ప్రాకులాడే వాడయితే, ఆమెకు ఏ బాధా ఉండకపోను. ఎదుటి పిల్లతో, పరిచయానికి ప్రయత్నిస్తున్నది. గొప్ప అందమయిన తనను తిరస్కరించిన, శత్రువు-తనకంటే ఎందులోనూ, అధికంగాని సరోజినితో.

క్లాసు అయిపోయింది. విద్యార్థులంతా బైట ఆమె రాకకోసం ఎదురు చూస్తున్నారు. కొంతసేపటికేగానీ, ఆమెకు కాలేజీ వదిలిన స్థాపకం తట్టలేదు పుస్తకాలు తీసుకుని, చకచకా క్రిందికి వచ్చింది. కొంతమంది గేటు దగ్గర ఎదురు చూస్తున్నారు ఆమెకోసం. ఆమె కళ్ళు ఆ గుంపులో ఎవరో వెతుకు తున్నయ్. అట్లా రేణుక అందరి ముఖంలోకీ చూస్తుంటే, గొప్ప సంతోష మేసింది అందరకూ. ఈ రోజు ఎవడు అన్వష్టవంతుడో? ఎవణ్ని పలక రిస్తుందో? ఆమె ఎవ్వరినీ పిలవలేదు. ఒక్కసారి ఆమె ముఖం, ఎరుపు చిగురించింది; అంత దూరంలో, ఈ గొడవేమీ తెలియనట్లు, జంటగా, దగ్గరిగా, కులాసాగా పోతున్న సరోజిని, గోపాలంబు చూడంగానే, పెద్ద పరాభవం పొందిన దానిలాగా, తలొంచుకుని, చకచకా హాస్టలునేపు వెళ్ళింది.

కొద్ది రోజులనుండి ఆమె ముఖం కాంతి విహీనంగా ఉండటం చాలా మంది విద్యార్థులకు గొప్ప ఆందోళన కారణమయింది. వాళ్ళల్లో వాళ్ళు మధన పడ్డారు. చర్చలు జరిపారు. ఆఖరుకు ఒకాయన లేచి, ఒక కమిటీని ఎన్నుకోవాలనీ, ఆ కమిటీ, ఆమె విచార కారణాన్ని కనుక్కుని తెలియ జేస్తుందనీ, మిగతావాళ్ళు, ఆ కారణాలను నిర్మూలించి, ఆమె ముఖం యధా ప్రకారం తిరిగి సంతోషంగా ఉండేట్లు చేయ్యవచ్చనీ అన్నాడు. ఎన్నికలు పెడితే పెద్ద గొడవ జరిగి, చేతులు కలిసి, కొద్ది గాయాలు తగిలేదాకా వచ్చింది. ఎవడికి వాడే, ఆ కమిటీలో మెంబర్లు కావాలని పట్టుపట్టటంవల్ల, కానేపటికి అందరూ మెంబర్లే అయి, మామూలువాళ్ళు అసలు లేకుండా పోయినారు. ఇన్ని వందలుమంది సభ్యులుగల ఆ కమిటీ యావత్తూ ఆమె దగ్గరికి వెళ్ళటం, అన్ని విధాలా ప్రమాదంగా తోచటంవల్ల, ఆ ప్రయత్నం అయిష్టంగానే విరమించుకోవాలి సాచ్చింది. ఆ కమిటీలో లెక్కరర్లు విద్యార్థి ముఖం, అరడజును చూడొట్టు తప్ప, మిగతావాళ్ళంతా ఉన్నారు. పురుషులీ

విధంగా ఆమెను గురించి విచారిస్తుంటే, స్త్రీలు సంతోషించ సాగారు. ఈ అవకాశం లోనన్నా కొందరు విద్యార్థులు తమ నేపు చూడకపోతారా? చూసి... పోతారా అని ఆశించారు.

పాపం రేణుకకు కూడా అట్లాగే ఉన్నది. ఆమెకు ఇంతకాలంనుండి ఉన్న నమ్మకం దెబ్బతిన్నది. ఒక్కసారి ఆ గోపాలం తనతో మాట్లాడితే, చూస్తే, దగ్గరిగా పోతే చాలు. పోకపోతే తనకొచ్చిన నష్ట మేమిటనే ప్రశ్నకు ఆమె సమాధానం చెప్పలేదు. ఇంకో సందర్భంలో అయినట్లయితే ఆమె ఇంతగా బాధపడేది కాదేమో? ఆ సరోజిని తనకంటే, ఏ ఒక్కదాంట్లోనూ అధికురాలై ఉన్నట్లయితే — అతను అందుకోసం, ఆ సరోజినిని “తా” చేస్తున్నాడని, తను సరిపెట్టుకోగలిగి ఉండేది. సరోజిని అన్నిటా తనకంటే తక్కువ తరగతికి చెందింది. తను తెల్లగా, ఆంగ్లోయిండియన్ కుమార్తె ఉంటుంది. కళ్ళు చెవలను తా కాలని విశాలంగా ఎదిగాయి. నల్ల చిమ్మగట్టి వెంట్రుకలు, పసిపిల్లల చిటికెన వ్రేళ్ళంత చిన్ని పెదిమలు, అద్దంలో చూసుకొంటుంటే తనమీద తనకే గొప్ప ఆవేశం కలుగుతుంది. అద్దంలోని ప్రతిబింబాన్ని తనే ముద్దువేసి, అదో... ఆ సరోజిని చామనచాయ, వీపు సగం జడ పాతగుడ్డలు. తన ఖరీదు జరీ చీరలముందు, సిల్కు మెరుపుల గుడ్డలముందు దాని వాయిల్ చీరలు, నూలు పూల చీరలు ఏం గొప్ప? అయితే ఆమెను గోపాలం “ఇది” చెయ్యట మేమిటి? పోనీ అతను తనతో పలకవద్దు-దానితో తను చూస్తుండగా, అంత చురువుగా ఉండకపోతే చాలుననుకుంది. ఆ సరిహద్దు కూడా వాళ్ళు దాటిపోయారు. మొన్న సినిమా రెండో ఆటకు వెళ్ళింది. తన ముందుగా వాళ్ళిద్దరూ, భుజాలమీద చేతులు వేసుకుని ఉన్నారు. ఆమె రక్తం చివ్వున ఎగిసిపడింది. చిరుచేమట పోసింది. తల బరువుగా తిరుగుతున్నట్లయింది. ఇంక వాళ్ళిద్దరు, అట్లా భుజాలమీద చేతులు వేసుకుని ఉండటం భరించలేక, గదికి వచ్చేసింది. ఇంకోసారి ఇంతమంది ఏమన్నా అనుకుంటూ రేమోనని భయం కూడా లేక, సరోజిని అతని దగ్గరనుండి ఏవో పుస్తకాలు అడిగి తీసుకుంది. ఆ పుస్తకాల్లో ఏ ఉత్తరాలున్నయ్యో? ఎక్కడకు రమ్మని నిర్దేశించుకున్నారో? ఆ పుస్తకాలు అందుకు నేప్పుడు, అడుగున వాళ్ళ వేళ్ళు కలుసుకున్నాయి. పలకరించుకున్నాయి. గోపాలం వేళ్ళు, ఏమన్నాయో మరి, సరోజిని సంగ్రహంగా నవ్వి, సిగ్గుగా తల పక్కకు తిప్పుకోవటం

రేణుకకు తెలికపోలేదు. వాళ్ళిద్దరూ ఇంకా "పరిచయం దగ్గరే ఆగారని నమ్మకమేమిటి? ఆ పరిచయం, ఆ విధంగానే పెరిగి, శరీరమంతటా ప్రాకిం దేమో?" అని ఆమె అనుమానం.

ఎన్నో గంటల ఆలోచనల తర్వాత ఆమె ఒక నిర్ణయానికి వచ్చింది. సరోజిని అడ్రసు కనుక్కుని, ఆమె తండ్రికి — పోనీ బంధువులకు, "ఇట్లా, ఇట్లా" అని ఉత్తరం, పేరు లేకుండా రాస్తే? ఆమె రాసింది. "మీ పిల్ల చెడు పురుషుల స్నేహంపట్టి పాడయిపోతున్నది. కనుక గట్టిగా, కోప్పడి, సరైన తోవలో పెట్టుకోండి" అని. కానీ పోస్టుచెయ్య బుద్ధి పుట్టలేదు. చేసిన తరువాత కలిగే ఫలితాలను ఊహించుకుని ఈ ఉత్తరంవల్ల సరోజిని అతనితో మాట్లాడకుండా ఆమెవాళ్లు కట్టుదిట్టం చెయ్యవచ్చు. ఇంతకాలపు, అతని పరిచయాన్నీ, ఆమె వదులుకోలేక, బంధువులకు ఎదురు తిరిగి, అతన్ని, తన కేశాశ్చతంగా ఉంచేసుకుంటే? లేదా వాళ్ళిద్దరూ కలిసి ఎటైనా వెళ్లితే?

ఈ ఊహలతో ఆమెకు చిరాకెక్కు వయింది. జుట్టు పీక్కోబుద్ధి వేసింది. ఆమె తన స్థితిని గురించి ఎవరితోనూ చెప్పకోలేదు. అయినా ఏమని చెప్పుకుంటుంది? విని నవ్వరా? ఇంతకాలం తను నిలబెట్టుకుంటున్న స్థానం వాళ్ల మనసులనుండి పతనం చెందదా? కోరి కోరి ఆమె దాన్ని ఎట్లా కొని తెచ్చుకుంటుంది? అందులో ఆమెకు నిజమయిన స్నేహితు రాండ్రెవరూ లేరు. ప్రక్క గదుల్లో ఉన్న వాళ్ళకు ఆమెంటే అనూయగా ఉంటుంది. ఈ సంగతి, ఏమాత్రం తను వైకి పొక్కినా, రేపటినుండే వాళ్లు... ఆమెతో అప్పుడప్పుడు కొంచం దగ్గరగా మాట్లాడేది, ఆ హాస్టల్లోకల్లా వార్డెను. ఆమె సాయంత్రం ఏడున్నర గంటలకు అందర్నీ గదుల్లో చూసి పెద్ద గేటుకు తాళం వేస్తుంది. ఇంక ఉదయం ఎనిమిది గంటలకుగానీ ఆ తాళం తియ్యదు. వార్డెను, హాలు ముందు గదిలో రాత్రి తొమ్మిది గంటలకు ప్రారంభించి తెల్లారేదాకా మేలుకునే ఉంటుంది. ఒకవేళ నిద్రపోవాలను కున్నప్పటికీ, పక్కనే పనిచేస్తున్న ఆమె ప్రియుడు, ఒక్క క్షణమూ ఆమెను నిద్రపోనివ్వడు. అతను ప్రతిరోజూ రాత్రిపూట ఇనప ముళ్ళ తీగెలు తప్పించు కుని వచ్చి ఆమెకు "బోధ" చేస్తుంటాడు. వైకి ఆ వార్డెనూ అతనూ, అనటా, "ఆధ్యాత్మికం" అని. కానీ ప్రతి ఉదయమూ ఆమె ముఖం చూసినవాళ్ళే వరూ, ఆ మాటను నమ్మటానికి సాహసించరు. అయినా అప్పుడప్పుడు "అన్నయ్య"లూ, "బాబాయి"లూ రాత్రిళ్ళు ఆ హాస్టల్లోకి, వార్డెన్ దయవల్ల

రావటం కద్దు. రాత్రి మూడు జాములదాకా, “చెల్లెళ్లను” “అన్న కూతుళ్లను” ఆ వచ్చినవాళ్ళు “పరామర్శించటం” కూడా కద్దు. పాపం! వాళ్ళు మాత్రం ఏం చేయగలుగుతారు? ఎంత అణచినా అణగని యవ్వనోద్రేకం, వాంఛ, ఆవేశం వాళ్ళనా అబద్ధాల్లోకి, ఆత్మవంచనలోకి, చీకటి బతుకుల్లోకి, లాక్కుపోతుంది. ఆ పదాల వెనక, ఎటువంటి నీచపు పనులు జరుగుతున్నయ్యో ఆలోచించరు. ఆ ఆకర్షణ, నీచమూ, పాపమూ, ఘోరమూ, అనుకోక, అది అతి సహజమూ, ఆరోగ్యమూ, ఉన్నతమూ అని గుర్తించితే ఇప్పుడు జరుగుతున్న వసుకుంటున్న అత్యాచారాలు చాలా తగ్గిపోగలవు. లోకమూ బాగు పడుతుంది.

మరుసటి రోజు ఆమె అతి ప్రయత్నంమీద, గోపాలం అడ్రసు కనుక్కుంది. ఇక వేరే ఆలోచనలు అనవసరం. తనే స్వయంగా అతని గదికెళ్ళి తను అతన్ని ఎందుకు ఆకర్షించలేక పోయిందో, తనకంటే, ఆ సరోజిని అతన్ని అంతగా ఆకర్షించటానికి గల కారణాలేమిటో తెలుసుకుని, తను కూడా, ఆ కారణాలను తనలోకి తీసుకుని, తనకు మిగిలివున్న ఈ ఒక్క-శత్రువును కూడా పరాభూతం చెయ్యాలి. ఈ ఉద్దేశ్యంతోనే ఆమె ఆనాడు, చాలా జాగ్రత్తగా అలంకరించుకుంది. అసలే ఆమె తెలుపులో, కొంచెం పసుపు కలిపినట్లుగా ఉంటుంది. దానిమీద రోజారంగు సిక్కు చీరె, నలుపు ముఖమల్ జాకెట్టు, రకరకాల రాళ్ళు తాపిన నెక్లెసు తళతళ మెరుస్తో. ఖరీదైన సువాసన నూనె. చేతిలో డబ్బు. క్రింద వార్డెను చేతిలో ఓ కాగితం పెట్టి, గేటు తీయించింది. ఆ నోటు ఎంతదో కూడా ఆ వార్డెను చూసుకోలేదు. అవతల ఆమె ప్రియుడు అప్పటికే వచ్చాడు గదిలోకి తీగలుదూకి.

సులభంగానే రేణుక అతని గదిని చేరగలిగింది. ఒక్కసారి అటూ యిటూ చూచి, తలుపు కొట్టింది. లోపల ఎవరన్నా చూస్తారేమో, తను యిట్లా రావటం, ఏమవుతుంటారోనని భయపడుతూనే ఉంది.

ఎవరోనని గోపాలం కొన్ని క్షణాలు ఆగిమాసి తలుపు తీశాడు. రేణుక చప్పున లోపలికి వచ్చి, తలుపుకు గడియబెట్టింది. అతను ఏ క్షణం లోనూ రేణుక తన గదికి వస్తుందని భావించలేదు. క్షణకాలం నిశ్చేష్టుడయినాడు. మాట్లాడాలని ప్రయత్నం. కానీ మాటరాదు. ఏం చెయ్యాలో తెలీదు. పసిపిల్లవాడు కొత్తగా సినిమాను చూస్తున్నట్లు వుంది అతనికి. ఇంతసేపూ

ఆమె ఏ ఏ విధంగా ఊహించుకుంటూ వచ్చిందో అవన్నీ ఫలించలేదు. తను యింతవరకూ అతనితో మాట్లాడలేదు. ఎప్పుడూ, ఎక్కడా గూడా. చివరికి గోపాలమే, అతి ప్రయత్నంమీద గొంతు పెకిలించి, "కూవోండి" అన్నాడు.

ఆమె కూవోలేదు. అనవసరంగా గది నాలుగు మూలలూ చూసింది. గోడలకు సినిమా తారల ఫోటోలు, గుడ్డలులేని అమెరికన్ పతాలు, పక్కగా మంచం. దానిమీద తెలబూరుగు పరుపు. చిందర వందరగా పుస్తకాలు. పైన పెద్ద కాంతివచ్చే ఎలక్ట్రిక్ దీపం, రెండు కుర్చీలు పాతవి, కాలు విరిగిన డ్రాయరు.

"కూవోండి" అన్నాడు గోపాలం కాస్త స్థిమితపడి.

"ఆ...! ఆవును."

ఆ గదినంతా కాంతులతో నింపుతూ వెళ్ళి కుర్చీలో కూచుంది. అతని చూపులు ఆమె వీపు కదిలికమీద నిలిచాయి, దృఢంగా. ఆమె గంభర్వాంగన వలె, సౌందర్య కాణాచివలె, ఆ కుర్చీలో కూచుని అతనివేపు చూస్తోంది. గోపాలం గూడా ఆమెను చూడకుండా ఉండలేక పోయాడు. ఎంత కాలం గడిచిందో వాళ్ళిద్దరకూ తెలీదు. చివరకు గోపాలమే పలకరించాడు ముందు.

"ఇట్లా వచ్చారు?"

"ఆ" అన్నది రేణుక డగ్గుతిక సరిచేసుకుని. "వచ్చాను...వచ్చాను... మధ్యాహ్నం నువ్వు రాలేదు కాలేజీకి."

"రాలేదు."

"ఏం?"

ఎందుకో ఆమెకు? అతను మాత్రం పలకలేదు.

"ఎందుకని?"

"ఊ...కేనే!"

అని అన్నాడు గానీ, ఏదో దాస్తున్నాడని అతని కంఠం చెబుతూనే ఉంది.

"సందేహం"

ఆగి అతనివేపు చూసింది రేణుక.

“ఎందుకు సందేహం?”

“చెప్పటానికి” అన్నది.

ఇంక సంభాషణ జోరుగా సాగిపోతూంది. ఆమెగూడా కొద్దికొద్దిగా ఆ గది వాతావరణానికి ఎడమ అవుతుంది.

“జ్వరం?” అన్నది రేణుక.

“కాదు.”

“తల నొప్పి?”

“అబ్బే!”

నవ్వాడు గోపాలం.

“మరి...”

అని అడిగింది రేణుక. మిగతాది అతను పూర్తిచేస్తాడని కానీ...

“పోనీండి.”

అన్నాడు అతను, ఆ విషయం చెప్పటం ఇష్టం లేనట్లుగా. ఆమె ముఖం చెప్పింది నొచ్చుకున్నట్లుగా.

“ఆ...ను రేంటేదు...”

“ఊం”

పలచగా, ఆమె చిన్న వెదిమలు నవ్వాడు. అది చూసి ఉత్సాహంతో...

“సరోజిని రాదు కాలేజీకి. అందుకని...”

“మీరూ మానారు. అవునా?”

ఆమె కంఠంలో దాచినా, దాగని కఠినత. ఎవరిమీదనో అనూయం... అట్లా సంభాషణ వెరిగింది కాస్సేపటికి వాళ్ళు చిరకాల స్నేహితులుగా మాట్లాడుకో సాగారు. “ఏం బావుంటుంది?” అన్నది రేణుక.

“ఎవరు ?”

“సరోజిని”

అతను కానేపు తలొంచుకుని, మెల్లిగా ఆమెవేపు చూస్తో.

“ఎవరికంటే ?” అన్నాడు.

ఆమె గట్టి చిక్కులో పడ్డది. నిజం. ఎవరికంటే సరోజిని అందంగా ఉండదు ? తనకంటే ! మిగతావాళ్ళకంటే బావుండకపోవచ్చు. కానీ తక్కువగా ఉండదు మరి. ఆమె నవ్వింది.

“మీరు ఆమెను...” నసిగింది.

“ఆమెను ?” గట్టిగా అడిగాడు.

“ఏం లేదు.”

“కాదు. ఆమెను—?” అన్నాడు మళ్ళీ.

“ఆమె బావుందా ?”

“ఎవరికి ? నాకా ? నాకేనా ? నవ్వాడు.

ఆమె సిగ్గుపడింది.

“కాదు” అన్నాడు గోపాలం.

ఆమె తలెత్తి అతనివేపు చూసింది విజయ నూచకంగా.

“కాదు...అయినా ఆమె మీకు బావుండలేదు. అటువంటప్పుడు దానితో మీరు అంత చనువుగా ఉంటారేం ? ఒకటి రెండుసార్లు సినిమాలలో చూశాను మీ ఇద్దర్నీ” అన్నది.

“అప్పుడప్పుడు సరోజిని నా గదికూడా వస్తుంటుంది.”

ఆ మాటతో రేణుక ఉలిక్కిపడ్డది. తన సోత్తేదో అపహరింప బడి నట్లుగా “ఫీ”లయింది.

“ఒంటరిగానా ?”

“ఇంకొరున్నప్పుడు ఆమె యిక్కడిదాకా అసలు రాదు.”

“వాళ్ళే అమ్మా నాన్నా...”

“తెలుసు. పోనీ తెలివేమో? కొద్ది రోజుల్లో తెలియచెయ్య బోతున్నది.”

“ఏమని?”

గోపాలం నవ్వాడు.

ఆమెకు ఆ నవ్వు కంపర మెత్తించింది.

“పెళ్ళి!!”

ఆమె ప్రశ్నకు గోపాలం జవాబివ్వలేదు. ఆమె ప్రయత్నం నెరవేరింది. గోపాలంతో మాట్లాడాలనుకుంది. మాట్లాడింది. అతనికి చాలా దగ్గరగా ఉంది ఆమె. మరి పోదేం? ఆ ప్రశ్నే ఆమెకు స్ఫురించటలేదు.

“నే నంటే” తలొంచుకుని అన్నది బరువుగా.

“ఏమిటి?”

“మీకు అసహ్యం కాదుగదా?”

మెల్లిగా తలొంచుకునే, కంటి కొసలనుంచి అతన్ని చూస్తూ అన్నది.

“ఎవరన్నారు?” అన్నాడు గోపాలం. “నా ప్రవర్తనలో మీ కిట్లాంటి అవకాశాలు కనిపించాయా?”

ఆమె చప్పున తలెత్తింది. మెడలోని నెకలెస్, లైటు కాంతికి రంగు రంగులుగా నవ్వింది మెరుపులతో.

“మరి ఎప్పుడూ నావేపు చూడరు. దానినిబట్టి... అనుకున్నాను.”

“ఎప్పుడూ నిన్ను చూస్తేనే నువ్వు బావున్నట్లా? లేకపోతే కాదని ఎవరన్నారు?”

“నేను కనిపెడుతున్నాను. మీరు తప్ప మిగతా చాలామంది, నావేపు ఆసక్తిగా చూస్తున్నారు.”

“నిజం.” అన్నాడు గోపాలం. “ఎందుకు చూడటం? ఏం వస్తుంది?”

“మరి వాళ్ళంతానో?”

“వాళ్ళయిష్టం అది. నాకు కాదు.”

“ఎందుకని ?”

అన్నది. అని సిగ్గుపడ్డది ఆ ప్రశ్నకు.

“చూశారు. చాలా కాలంనుంచి చూస్తున్నారు. ఏం ఒరిగింది వాళ్ళకు? నేనూ ఒకటి రెండుసార్లు చూశాను నిన్ను...”

“మరి...”

“అనవసరం. చూస్తాననుకో! ఏం లాభం? నువ్వు దొరకవు. నాకు అందని దానివి. నిన్నే చూస్తూ కలలు కనేకంటే, చిన్న శ్రమతో లభ్యమయ్యే యింకో ప్రయత్నం చేసుకోవటం మంచిది కాదా?”

రేణుక ముఖం జేవురించింది. అతను చెప్పుకు పోతున్నాను యిది గమనించి గూడా.

“కలలు. ఒట్టి కలలు; గొప్పవే కావచ్చు-కానీ నిరర్థకం. ఒక అమూల్య మయిన స్వప్నంకంటే, మామూలు అనుభవం చాలా గొప్పది. చాలా మంది నీ రూపానికి భ్రమించి, పిచ్చివాళ్ళవుతున్నారు. అంతే వాళ్ళగతి. ఎప్పుడూ ఆ గిరిదాటి రాలేరు. నువ్వు ఆజ్ఞాపిస్తే, వాళ్లు, రక్తంతో నీ పాదాలు కడుగు తారు...”

ఆమె కళ్లు గర్వంతో మెరిశాయి. తృప్తిగా ఒక్క నిట్టూర్పు విడిచింది.

“వాళ్ళకు నున్నేం లభించావు? నాకయినా అంతే! అందుకని నిన్ను తప్పుకోవటానికి, వీలయినంతవరకూ ప్రయత్నిస్తాను. నీ మీది వాత్సల్యంలో నూరోవంతు చాలు-చూపెడితే, ఇతరులు అందుతారు. నువ్వు దొరకవు. అందనిదాని కోసం పరుగులెత్తి, ఉన్నదాన్ని జారవిడుచుకోవటం నా మతం కాదు...”

“మరి లోకంలో, ప్రేమ, ఆకర్షణ...”

“ఏం ప్రేమ?”

“అందరూ అనేదీ, పుస్తకాల్లో ఉన్నదీ-ఎంతోమంది ఆ “ప్రేమ” కోసమని ఎన్నో బాధలుపడి, త్యాగాలుచేసి, ప్రాణాలు గూడా పోగొట్టు తుని...అదంతానో?”

“అది మనిషినిబట్టి ఉంటుంది. ఒక్కొక్కడు ప్రేమ కోసమని, జీవితాన్ని ధ్వంసం చేసుకుంటాడు. ఇంకొక్కడు ప్రేమను “గవ్వ” లాగా చూస్తాడు.”

“నిర్మలమైన ప్రేమ శాశ్వత మంటారు. దానికి చావు, బ్రతుకూ, ఉండక అనంతమని... అట్లా క్షణం మెరిసి పొయ్యేది కామమనీ...”

“భార్యా భర్తలు మొదట పరాయివారే! మొదటి రాత్రితో, వాళ్ళకు ప్రేమ పుట్టుకొస్తుంది. అట్లా జీవితాంతం వరకూ ఒకరి కొకరుగా ఎక్కడో, అరుదుగానైనా ఉంటారు. ఉండకపోరు మరి...”

అట్లా సాగిపోతున్నది. అతని మాటలు వింటుంటే, తను జీవితానికి చాలా కొత్త సభ్యురాలని తెలుస్తోంది. అతను ఎంతో అనుభవజ్ఞుడులాగు, తత్వవేత్తలాగు మాట్లాడుతున్నాడు. తనను చూసి, ఈలలువేసి, చప్పట్లు కొట్టే, ఆ గుంపుకంటే, గంభీరంగా చరించే ఇతనెంత గొప్ప! గోపాలం ఏవో చెప్పకు పోతున్నాడు ఆమె వింటున్నదని. ఆమె మళ్ళీ తన ఆలోచనలలోకి... ఇతన్ని, ఇంతటి ధీరుణ్ణి, సరోజిని, సులభంగా తన వలలోకి తీసుకుంది. ఆమెకు దక్కకుండా గోపాలాన్ని, తనకుగా... జెలసీ. సరోజిని మీది జెలసీ తనను, ఏ స్థితికి తీసుకెడుతున్నదో ఆమె ఆలోచించలేదు!

...చాలా పొద్దుపోయింది. ఆసంగతి రేణుకకు తెలుసు. కానీ లేవలేదు. పోబుద్ధిగాదు. ఏవో శక్తులు ఆమెను బంధించి కదలనివ్వటం లేదు. ఇంతవరకూ ఆమె ఒంటరిగా, ఏ పురుషుని గదిలోనూ ఉండలేదు. ఇంకా పురుషానుభవం తెలీదు. అవ్యక్తావస్థ, ఏం చెయ్యాలో ఎట్లా చెయ్యాలో, అసలు చేయగూడదో తెలీని అయోమయం! కానీ ఎంత మనురమయిన అవస్థ. జగత్తులో ఏ కార్యమూ, యివ్వలేని మహోత్కృష్ట తన్మయావస్థ. ఆమెలో కొద్ది కొద్దిగా మార్పు అతను గమనిస్తూనే ఉన్నాడు. అది... వస్తుతః రేణుకకు పురుషులంటే అసహ్యం. స్త్రీలను బానిసలుగా, జంతువులుగా, యంత్రాలుగా, ట్రీట్ చేస్తారని. అందుకే ఆమె, ఏ పురుషులకూ చిక్కక, ఆవిధంగా పురుషులొకాన్ని, బాధిస్తోంది. కానీ, తను ఓడిపోయిందా? ఓడిపోతున్నదా? తనిట్లా అయిపోతున్నదేం? తన ప్రతిజ్ఞలన్నీ ఏమైనాయి?

“చాలా పొద్దుపోయింది.”

అన్నాడు గోపాలం. ఆమె పలకలేదు.

“హాస్టల్ దూరం...”

ఆమె అతని వేపు అయోమయంగా చూసింది.

“పోనీ...” అంటున్నాడు.

రేణుక చప్పున లేచి నిలుచుంది. లైటు వెలుతురు ఆమె వంటిమీద పడి చిందుతోంది. తనలో అలజడి కలిగించే కొత్తదనమేదో, బైటికి రాలేక, లోపల ఇమడలేక, ఇబ్బంది పడుతోంది.

గోపాలం చూచాడు ఆమె స్థితిని. మెల్లిగా దగ్గరగా వచ్చి, స్వతంత్రంగా ఆమె భుజంమీద చెయ్యి వేశాడు. ఎవరో ఆమె హృదయంలో “హాగ్రత జారిపోతున్నావు నువ్వు— అసహ్యించుకునే నీచస్థితిలోకి” అని కఠోరంగా ఘోషించారు. అతని చేతిని విడిచించుదామనుకుని... లేడు. ఆ శక్తిలేదు. ఏదో గొప్ప అవస్థలోకి తను వెళ్ళుతున్నట్లు తోచింది ఆమెకు. అతని వేళ్ళ చివర్ల నుండి, ఆమెలోకి విద్యుత్కణాలు. ఏ గొప్ప విశ్వాసందమో, ఘనీభవించి, ఆనిమిషాన ఆమెలో ప్రతిఫలించినట్లయింది. పురుష స్పర్శ నెరుగక, నిద్రించే ఆమె యవ్వనం, ఒక్కసారి మేల్కొని, అనివార్యంగా విస్తరించింది.

...కళ్ళు తెరచింది. ఎంత సేపు తనాసుందర స్వప్నంలో ఉందో తెలీదు. పక్కనే గోపాలం ఉన్నాడు. ఇంత కాలమూ, తను ఊహించని మాధుర్యా నుభవాన్ని, తనకు ప్రసాదించింది, ఇతనేనని ఆమెకు స్ఫురించేటప్పటికి, అతనిమీద అనంతమైన గౌరవం కలిగింది. సర్వజీవనాన్నీ కరిగించి, అతని పాదాలముందు అర్పితం చెయ్యాలనిపించింది. ఎందుకో అతని ముఖం చూడటానికి ఆమె సిగ్గుపడ్డది. రెండు చేతులతోనూ ముఖాన్ని కప్పకున్నది.

“చీ దొంగా! చేతులు కప్పకు”

అన్నాడు గోపాలం ఆమె చేతుల్ని విడదీస్తూ. ఆమె ఆశ్చర్యపోయింది, అతను తనమీద తీసుకుంటున్న ఆ చనువుకు.

“వద్దు, కప్పకు. నీ ముఖం ఎప్పుడూ నాకు కనిపిస్తూ ఉండాలి...”

*

*

*

*

*

స్వకమారమైన పచ్చని ఎండజల్లు ఆమెను తాకి దొళ్ళిపోయింది మెల్లగా సుఖస్వప్నాంతంనుండి ఆమె కళ్ళు తెరిచింది. ఆ మెత్తని పరుపు నుండి, తెల్లటి ఒళ్ళును కదిలిస్తూ నూతనత్వం తనకు తనే! తను తను కాదో? తనలోకి ఏ కిన్నరులో, తమ శుర్వశక్తులనూ, అర్పించారేమో? రాత్రి జరిగింది కలో? నిజమో? ఆ స్మృతి రావటంతో ఆమె మళ్ళీ కళ్ళు మూసుకుని, ఆ ఆనందాన్ని అనుభవంలోకి తెచ్చుకొంటోంది.

“ఇంకా నిద్రేనా?”

అన్నాడు గోపాలం వచ్చి, ఆమె పక్కనే కూచుని రెండు చేతులనూ ఆమె జుట్టులో కలిపి.

బరువుగా కళ్ళు తెరిచింది. గోపాలం! తనలోకి స్వర్గద్వారాలు తెరిచిన యోధుడు.

“పొద్దెక్కింది...”

ఆమె లేచి చప్పున ముఖం అతని గుండెల్లో దాచుకుంది. ఎప్పుడో చిక్కుపడిన ఆమె నలుపు జుట్టు, భుజాలను పలచగా కప్పి, అతని మీదకు జారింది.

స్నానం, కాఫీ, మధ్యాహ్నం భోజనం గదిలోకే తెచ్చాడు గోపాలం. ఆ రోజు ఎవ్వరూ కాలేజీకి వెళ్ళలేదు. తను రోజూ మాసేదయినప్పటికీ, ఆనాటి ఎండ ఆమెకు అద్భుత వరంలాగు తోచింది. నీలం ఆకాశం, నీటి మబ్బులు, చెట్ల పసురుదనం, పిట్టల అరుపులు, అన్నీ నూతన జీవంతో, శక్తితో ప్రకాశిస్తున్నట్లు తోచింది రేణుకకు. తనలో ఇంత శృంగార తృప్తి ఉన్నదని ఆమె ఎప్పుడూ అనుకోలేదు. ఈ వికాల విశ్వసౌందర్యంలోకి, తన ఆత్మను తెరిచింది గోపాలం! లేకపోతే, తను ఎంతకాలం అట్లా, మత్తుగా ఇదే ప్రపంచమని, గ్రుడ్డిగా నమ్ముతో పడివుండవలసి వచ్చేదో? తను ఏనాడూ వూహించజాలని యీ లావణ్యవరాలను తనకు ప్రసాదించిన ఆ గోపాలానికి, తను ఏమిచ్చి ఆ రుణం తీర్చుకోగలుగుతుంది? అంతేగాని, తను అనుభవించే ఈ మాఘర్య స్వప్నాలన్నీ, లావణ్యాలన్నీ, తనవల్ల అతనికి లభించాయన్న ఆలోచనే రేణుకకు రాలేదు...

కాతేజీకి ఆమె రాకపోవటంవల్ల, విద్యార్థిప్రపంచంలో కలవరం బయలుదేరింది. ఇండియామీదకు, అమెరికా దాడిచేస్తుందన్నా, అంత సెన్సేషన్ వాళ్ళలో కలిగివుండదు. కొంతమంది, కొద్దిరోజుల్లో ఆమె కనిపించకపోతే, చదువులు మానుకోవటానికి మనస్ఫూర్తిగా, నిర్ణయించుకొన్నారు. ఇంకొందరు అతిధైర్యంగా లెక్కరల్లకు, ప్రిన్సిపాలుకు రిపోర్టువేశారు. హాస్టలు వార్డెన్ను గట్టిగా అడిగారు. ఆమె వొకరోజు వుదయం కాతేజీకి వెళ్ళటం తప్ప తరువాత తనకుకనిపించనే లేదని ప్రమాణం చేసి చెప్పింది. ఈ వార్తలు విన్న తరువాత విద్యార్థి సులకు గొప్పసంతోష మొచ్చింది, తమ ప్రత్యర్థి అంత ర్థానానికి!

ఎవరికీ గోపాలంమీద అనుమానం కలగలేదు. రేణుక ఏ పరిస్థితులలోనూ, అటువంటి వాడిని దగ్గరికికూడా జేరనివ్వదని వాళ్ళ అంధవిశ్వాసం. ఎక్కువమంది ఆమెను వెతికే కార్యంలో నిమగ్ను లవటంచేత, బహుకొద్దిమంది విద్యార్థులే, కాతేజీకి హాజరయినారు. లెక్కరల్లకు గూడా బొత్తిగా ఉత్సాహంలేదు; వాళ్ళకు ఇన్స్పిరేషన్ ఇచ్చేవ్యక్తి ప్రస్తుతం లేదుగనుక.

ఈ నాలుగు రోజులూ రేణుక అతని గదిలోనే ఉంది. బయట ఏం జరుగుతున్నదో, హిమాలయాలు, భూమిలోకి దించుకుపోయినాయో, సర్వ ప్రపంచమూ, మాయమయి, ఒక్క ఆ గది మాత్రమే, ఆ ఆకాశం మధ్య ఊగుతోందో గూడా తెలీదు. తప్పనిసరి గనుక, అన్నం తినటమైనా. అతన్ని చూస్తూ మాయమవుతాడేమోనని, అప్పుడప్పుడు మెల్లగా తాకుతూ, యిది స్వప్నమేమోనని భ్రమించి, చిదికిపోతుందని దిగులుపడి, చప్పున అతన్ని బిగ్గరగా తనవేపు తీసుకుంది... ఒకరోజు గోపాలం, ఆమె చెవులో,

“ఈ సుఖం ఎంతకాలం?” అన్నాడు.

అతని అనుమానానికి రేణుక కళ్లు భయంతో మెరిశాయి. చిన్ని, ఎర్ర పెదిమలు దిగులుగా కదిలాయి.

“ఏమిటి నువ్వంటున్నది?”

“ఎంతకాలం...?”

“ఎందుకు నీకా అనుమానం?” అన్నది బాధగా. ఇదంతా కొద్ది కాలంలో తనకు దూరమయి పోతుందని ఆమె భిన్నురాలయింది.

“చాలాకాలం, ఎల్లకాలం. ఇంక ఎప్పుడూ ఎడబాటే” ఉండదు...
అన్నది దృఢంగా, అతని గుండెలమీద ముఖం ఆన్చి.

“ఎట్లా సాధ్యం?” అన్నాడు నవ్వి.

“ఏం? నేను... నేనుగదా...!”

“సరే! మరి లోకులు... పోనీ... మీవాళ్ళు. బంధువులు, తల్లిదండ్రులు
వీళ్లు ఒప్పుకుంటారా దీనికి?”

“ఏం నష్టం వాళ్ళకు మనమిట్లా ఉన్నందువల్ల?”

ఎంత అమాయకత్వం! లోకానికి ఎంత నూతనురాలు!

“చాలావుంది. వాళ్ళు ఏనాడూ అనుకోనిది, వాళ్ళ ఆలోచనలోకే
రానిది, మనం ప్రత్యక్షంగా, సులభంగా, ఆరోగ్యంగా అనుభవిస్తున్నామనే
జెలసీ భూతం, వాళ్ల హృదయాలను తన్ని, పురికొల్పుతుంది. మనముందు
తమ క్షుద్రత్వాన్ని, అల్పత్వాన్ని, భరించలేక ధ్వంసం చేస్తారు.”

“మనం ఒప్పుకోకపోతే? లాంగకపోతే?”

“లాంగేట్టు అన్ని ప్రయత్నాలు...”

“గట్టిగా ఎదురు తిరిగితేనో?”

అన్నది ఆఖరి మాటగా. ఆ వొచ్చే జవాబు గూడా నిరాశనే కలిగిస్తే.
ఆమె ఇక ఆ స్థితిలో ఉండలేదనిపిస్తుంది వాలకం.

“మానుకుంటారు.”

ఆమెలోకి సంతృప్తి వచ్చింది.

“నేను నిలబడతాను” అన్నది.

“కానీ... అపవాదులు...”

అని గొణుగుతున్నాడు గోపాలం.

“యెందుకు? యిక్కణ్ణుంచీ మనం భార్య భర్తలం. వెళ్ళి చేసు
కుందాం. యెవరేమనగలరు మనల్ని?”

“మీవాళ్లు ఒప్పుకుంటారా?”

“యెవరూ లేరు నువ్వుతప్ప!”

“మీ నాన్న, ఆమ్మ...”

“నాన్న లేడు. నా చిన్నతనంలోనే చచ్చిపోయాడు. ఆమ్మ వొక్కతే నాకు. ఆమె కాదనదు.”

ఒకరోజు రాత్రి ఇద్దరూ కలిసి, హాస్టల్ కొచ్చారు. హఠాత్తుగా రేణుక రాకను చూచి, తోటి విద్యార్థినులు ఆమె చుట్టూ మూగారు. ఏమీ పేమిటో అడుగుతున్నారు. ఎవ్వరితోను, సరిగ్గా మాట్లాడక, తన సామాను, సర్దుకుని, గోపాలంతో సహా బయలుదేరింది.

“ఇంక కనపడను మీకు, కాలేజీకి రాను. మా ఊరు వెళ్ళిపోతున్నాను” అన్నది వార్డెన్ తో. గోపాలం గూడా తన సామానంతో సర్దుకున్నాడు.

ఈ సంగతి తెలిసి అందరూ ఆశ్చర్యపోయినారు. కొందరు అమితంగా బాధపడ్డారు. అందరిలోకీ గాఢంగా విచారించింది సరోజిని. ఆమెకు గోపాలం మీద ప్రేమ. ఇకముందు వాళ్ళు వెళ్ళి చేసుకోవాలని గూడా అనుకున్నారు. అదిట్లా విచ్చిన్నమయింది.

ఎడబండి పెద్ద పెంకుటింటి ముందు ఆగింది. రేణుక, గోపాలం దిగారు. జీతగాళ్ళు సామాను యింట్లోకి దించారు. చంద్రమ్మ, కూతురు వెంటనున్న గోపాలాన్ని చూసి ఆగింది, నీళ్ళివ్వటానికి ముందుకు వచ్చిందల్లా.

“వీరు గోపాలం...గోపాలంగారు. మా కాలేజీలోనే చదువుతున్నారు చాలా మంచివాడు” అని తల్లికి అతన్ని పరిచయం చేసింది రేణుక. ఆమె గోపాలాన్ని ఒక గదిలోకి తీసుకెళ్ళి, పూజలు చెక్కిన కుర్చీలో కూవోబెట్టి తను లోపలి కెళ్ళింది.

ఆ పూట వాళ్ళిద్దరూ కలిసే భోజనం చేశారు. చంద్రమ్మ స్వయంగా వొడ్డించింది, వీలయినప్పుడల్లా అతన్ని బాగ్రత్తగా చూస్తూ. ఆమెకు కూతురు చేస్తున్న పని అంత ఉత్సాహంగా లేదు. మధ్యాహ్నం అతను గదిలో నిద్ర పోతున్నప్పుడు, చంద్రమ్మ కూతుర్ని పిలిచి విశదంగా అడిగింది.

“నిజమే! అబద్ధంగాదు” అన్నది రేణుక.

“నలుగురూ ఏమంటారు?”

“ఏమంటారేం ?”

“నవ్వరా ?”

“ఎందుకు ? ఏం ఉంది ఇంజులో నవ్వటానికి! ఏం తప్పని నవ్వటం?”

“మనం గౌరవంగా బ్రతికాం ? ఏ గొప్ప వాదా గలవాణ్ణి, దబ్బు గలవాణ్ణి గాక...”

“చేసుకోదలచింది నేను, నవ్వే వీళ్లందరూ గాదు. నా కిష్టమయి నప్పుడు మరి మధ్యలో వీళ్ల జోక్యమేమిటి ?”

“మరి పెద్దలు, కట్టుబాట్లు” అంటున్నది చంద్రమ్మ.

“వాళ్ల పెద్దరికం అంగీకరిస్తేనే పెద్దలు. నా సుఖమేదో, నిర్ణయించు కోవలసింది నేనుగాని వాళ్లు కాదు. ఒక్కళ్లకోసమని, ఎంతకాలం జీవిస్తాం చెప్ప ?”

చంద్రమ్మ మాట్లాడలేక పోయింది. తను గట్టిగా వూనుకుంటే, గోపాలం వెడతాడు కానీ, కూతురు విచారిస్తుంది. ఒక్క కూతురు. ఆమెను కాదని ఇంక తనకు మిగిలేదేమిటి ? అయినా కాదనలేదు. నలుగురూ నవ్వ వొచ్చు. అందుకని—నవ్వుతారని, కూతురు ప్రేమను ఎట్లా తెంచుకో మగటుంది ? తను తెంచుకున్నదా ఆ విశ్వనాథంతో సంబంధం ?

రెండు రోజుల్లోనే అతను ఆ ఇంటి పనివాళ్లందరికీ పరిచయమైనాడు. తమకు రాబాయ్యే యజమాని, అతనేనని వాళ్లు తెలుసుకున్న తరువాత, చుట్టుపక్కల కొంతమంది వచ్చి, అతన్ని చూసి పొయ్యారు. ఈ మాడావిడి వల్ల విశ్వనాథం రాత్రులు, చంద్రమ్మ దగ్గరకు రావటానికి వీలేకుండా ఉన్నది.

చాలా రాత్రి, గోపాలం లేచాడు. వరండా అంతా చీకటిగా ఉంది, దీపం ఆరిపోయింది గావును గాలికి. ఆవేళే రేణుక రాదు, తల నొప్పిగా ఉండటం, అందుకని వేరే ఇంకోవోట పడుకుంటానని చెప్పింది ఇందాక. ఆ సంగతి అతను మరచిపోలేదు. కానీ, ఆ రాత్రి రేణుక అతనికి అవసరం, ఎంతో ప్రయత్నం చేశాడు. ఆమెను ఈ రాత్రి తాకగూడదని వొట్టు వేసు కున్నాడు. కానీ అసంభవ మయిపోయింది. ఆ గది మధ్యాహ్నం తను

చూశాడు. కుడిచేతి వేపుగా, అలమరకు కాస్త దూరంలో ఉంది. మెల్లగా
 లేచి, జాగ్రత్తగా వొస్తున్నాడు... కాళ్ళకు ఏదో... ఏమిటి? జాగ్రత్తగా
 చూశాడు. మంచం; ఎవరో పండుకుని. ఎవరు? గాలి కోసమని రేణుక
 యిక్కడ వేసుకున్నదా? నిశ్శబ్దంగా మంచం ప్రక్కనే కూచున్నాడు. తల,
 ప్రాడుగు వెంట్రుకలు. తను కుడిచేతివేపుగానే వచ్చాడు. అతనికి నిశ్చయ
 మయింది, ఆ వ్యక్తి రేణుకేనని.

“ఎవరు? విశ్వం! ఎట్లా వొచ్చావు ఇంత రాత్రి. వీళ్లను తప్పకుని?”
 అని మెల్లిగా తన చెవిలో అంటూ చేతుల్తో అతన్ని దగ్గరికి తీసుకున్నది.

గోపాలం నిర్జీవుడయినాడు. మెదడు మొద్దుబారిపోయింది. కళ్ళ
 ముందు పెద్ద మెరుపు మెరిసి, చీకట్లు చాచుకున్నట్లయింది.

“పలకవేం? ఎట్లా? ఎట్లా వొచ్చావు విశ్వం?”

ఆ చీకట్లో... ఏదో ఆమె చేతులు జంకుతున్నాయి. వాటికి విశ్వం
 కరీరం, చాలా కాలంనుండీ తెలుసు. ఈ కొత్త కరీరం... ఎవరు? ఎవరు?

చివ్వున ఆమె అతన్ని విదిలించింది. కాని వొదలడు.

“ఎవరు?”

“నేను...”

ఆమె తెలుసుకుంది అతన్ని, అతనూ గ్రహించాడు. ఏ కళ్లు వాళ్లను
 నిర్దేశించాయో? ఏ ఘోరశాప ఫలితమో, వాళ్ళు విడబడ లేకపోవటం?

రెండు మూడు రోజులు గడిచాయి. ఈ రోజుల్లో గోపాలం రాత్రులు
 రేణుకకు కనిపించలేదు — ఒక రోజు ఉదయమే, పనివాళ్లు గజిబిజిగా తిరుగు
 తున్నారు ఇల్లంతా... గోపాలం కనిపించలేదు. చంద్రమ్మా కనిపించలేదు.
 ఇనప పెట్టెలో పదిహేనువేల రూపాయలు గూడా కనిపించలేదు.

